ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1962

Vyhlásené: 28.12.1962 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

124

VYHLÁŠKA
Ministerstva financií
z 21. decembra 1962,
ktorou sa vykonáva zákon o pôdohospodárskej dani

Ministerstvo financií po prejednaní s národnými výbormi ustanovuje po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva podľa § 8 ods. 2, § 9 ods. 1 a § 28 ods. 2 zákona č. 50/1959 Zb. o pôdohospodárskej dani v znení zákona č. 123/1962 Zb. (ďalej len „zákon"):

Poslaním pôdohospodárskej dane je napomáhať zvyšovaniu socialistickej pôdohospodárskej veľkovýroby. Má zmierňovať rozdiely v dôchodkoch jednotných roľníckych družstiev a družstevníkov hospodáriacich v rôznych výrobných oblastiach. Má aktívne pôsobiť na zvyšovanie výroby a jej hospodárnosti prehlbovaním socialistických výrobných vzťahov v pôdohospodárstve a rozvíjaním tvorivej účasti pracovníkov v pôdohospodárstve na riadení pôdohospodárskej výroby, upevňovať a posilňovať záujem jednotných roľníckych družstiev na dlhodobom rozvoji a na rozširovaní vlastných prostriedkov, najmä nedeliteľných fondov. Nová úprava pôdohospodárskej dane má ešte viac zainteresovať miestne a okresné národné výbory, aby aktívne pomáhali jednotným roľníckym družstvám rozvíjať výrobu a hospodárnosť.

Takto upravená daň nemá fiškálny a administratívny charakter, ale je ekonomickým nástrojom, ktorý budú národné výbory využívať ako jeden z prostriedkov na rozvoj pôdohospodárskej výroby a upevňovanie družstiev.

Oddiel I
Daňová povinnosť

K § 2

(1) Pôdohospodársku daň platia jednotné roľnícke družstvá (ďalej len „družstvá") a fyzické osoby (ďalej len „ostatní daňovníci") z príjmov z pôdohospodárskej výroby vykonávanej na vlastný alebo spoločný účet.

(2) Ostatnými daňovníkmi sa rozumejú:

a) jednotlivo hospodáriaci roľníci, u ktorých vykonávanie pôdohospodárskej výroby je ich hlavným povolaním,

b) členovia jednotných roľníckych družstiev čo do príjmov z pestovania viniča,

c) súkromne hospodáriaci pestovatelia viniča, zeleniny, ovocia, liečivých a aromatických rastlín, semien a podobne, pokiaľ toto pestovanie nemá charakter živnostenského podnikania,

d) osoby, ktoré obrábajú pôdu popri svojom zamestnaní v pracovnom pomere alebo inom povolaní.

(3) Pre posúdenie daňovej povinnosti (kto platí daň) je rozhodujúce vlastné vykonávanie pôdohospodárskej výroby a skutočnosť, na čí účet plynú príjmy z tejto výroby. Pritom nerozhoduje, koľko osôb vykonáva na vlastný alebo spoločný účet pôdohospodársku výrobu.

(4) Ak vykonáva pôdohospodársku výrobu spoločne viac osôb (napr. roľník s manželkou a dvoma plnoletými synmi), vyrubí sa daň tomu, na čí účet plynú príjmy zo spoločnej výroby; ak plynú príjmy zo spoločnej pôdohospodárskej výroby viacerým osobám na spoločný účet, vyrubí sa daň ktorejkoľvek z nich.

(5) Každá z osôb, ktoré vykonávajú pôdohospodársku výrobu na spoločný účet, je zaviazaná rukou spoločnou a nerozdielnou zaplatiť daň.

(6) Pre posúdenie daňovej povinnosti nie je rozhodujúce, či sa príjmy z pôdohospodárskej výroby dosiahli obrábaním vlastnej alebo najatej pôdy alebo pôdy prevzatej do obhospodarovania na základe akéhokoľvek iného právneho pomeru.

Oslobodenie od dane

K § 3

(7) Členovia družstiev sú oslobodení od pôdohospodárskej dane z tých príjmov,

a) ktoré dostávajú zo spoločného družstevného hospodárenia v peniazoch a naturáliách ako odmenu za prácu, prípadne ako splátky investičných pôžičiek,

b) ktoré dosiahli z pôdohospodárskej výroby na svojom záhumienkovom hospodárstve, s výnimkou príjmov z pestovania viniča. Čo do príjmov z pestovania viniča podliehajú pôdohospodárskej dani rovnako ako ostatní daňovníci.

K § 4 a 5

(8) Základ dane sa zaokrúhli nahor na sumu deliteľnú stom.

(9) Skutočnosti rozhodujúce pre vyrubenie dane sa posudzujú pre každý rok samostatne. Pre vyrubenie dane nie je rozhodujúce, či pôdohospodárska výroba trvala celý rok alebo len časť roku.

Oddiel II
Vyrubenie a platenie dane u jednotných roľníckych družstiev

K § 6

(10) U družstiev sa rozumie pôdohospodárskou výrobou každá činnosť, ktorú družstvo vykonáva bez ohľadu na rozsah tejto činnosti a spôsob jej vykonávania.

K § 7

Príjem podrobený dani

(11) Podkladom pre určenie príjmu podrobeného dani je ročný výkaz družstva schválený členskou schôdzkou družstevníkov a preverený okresným národným výborom.

(12) Príjem podrobený dani tvoria

a) skutočne dosiahnuté hrubé peňažné príjmy (tržby)

1. z rastlinnej výroby,
2. zo živočíšnej výroby,
3. za výrobky pridruženej výroby,
4. za výrobky lesnej výroby,
5. z realizácie ostatných služieb a prác;

b) tržby za pôdohospodárske výrobky dodané členmi jednotných roľníckych družstiev zo záhumienkového hospodárstva na splnenie zmlúv družstva (tržby za pôdohospodárske výrobky dodané členmi nad splnenie zmluvných úloh družstva sa do príjmov podrobených dani nezapočítavajú);

c) hodnota naturálií rozdeľovaných na pracovné jednotky, ktorá sa vypočíta tak, že hodnota naturálií pripadajúca na jednu pracovnú jednotku sa vynásobí skutočným počtom odpracovaných jednotiek, na ktoré sa naturálie vydávajú.

Údaje uvedené pod písm. a) až c) sa zistia z ročného výkazu družstva, časť „Peňažné výnosy a ich rozdelenie".

(13) Prídely naturálií do krmovinových a osivových fondov nie sú súčasťou príjmu podrobeného dani.

(14) Od príjmu podrobeného dani sa odpočítajú:

a) sumy uvedené v ročnom výkaze, časť „Peňažné výnosy a ich rozdelenie", v položkách

1. „Prídel nedeliteľnému fondu na rozšírenú reprodukciu"
2. „Prídel nedeliteľnému fondu na splátky investičných pôžičiek členov"

b) hodnota úspor na stavbách uskutočňovaných svojpomocou, ktorá sa zistí z ročného výkazu, časť „Ročná súvaha JRD", položka „Nedeliteľnému fondu z investičnej výstavby", ako rozdiel medzi stavom začiatočným a konečným.

(15) Základom dane sú teda príjmy podrobené dani po odpočítaní súm pridelených nedeliteľnému fondu a hodnoty úspor na stavbách uskutočňovaných svojpomocou.

Príklad na určenie základu dane

Hrubé peňažné príjmy:

z rastlinnej výroby	2 160 000 Kčs
zo živočíšnej výroby	2 640 000 Kčs
z pridruženej výroby	150 000 Kčs
z lesnej výroby	60 000 Kčs
za práce a služby	90 000 Kčs
peňažné príjmy celkom	5 100 000 Kčs

Hodnota naturálií rozdeľovaných na pracovnú jednotku:

Hodnota naturálií vydaných na pracovnú jednotku je 2,- Kčs, celkový počet pracovných jednotiek, na ktoré sa naturálie vydávajú, je 100 000, hodnota naturálií celkom (100 000 x 2) ..... 200 000 Kčs

Hodnota pôdohospodárskych výrobkov dodaných členmi družstva zo záhumienkov na splnenie zmluvy družstva ..... 100 000 Kčs

Celkový príjem podrobený dani .... 5 400 000 Kčs

Od toho:

1. Prídely nedeliteľnému fondu
   a) na rozšírenú reprodukciu ..... 258 000 Kčs
   b) na splátky investičných pôžičiek členov ..... 30 000 Kčs

2. Hodnota úspor na stavbách uskutočňovaných svojpomocou ..... 132 000 Kčs 420 000 Kčs

Základ dane ..... 4 980 000 Kčs

K § 8

Sadzba dane

(16) Ak ležia pozemky družstva v rôznych výrobných oblastiach, prihliada sa pri určení sadzby na sadzbu platnú pre tú výrobnú oblasť, v ktorej leží najväčšia časť pozemkov spôsobilých na pôdohospodárske obrábanie.

(17) Rada okresného národného výboru po prejednaní s radou miestneho národného výboru určí pre každé jednotné roľnícke družstvo, ktorého pôda je zaradená v oblasti zemiakárskej, repárskej alebo kukuričnej, sadzbu dane v rámci rozpätia ustanoveného v § 8 ods. 1 zákona s prihliadnutím na podpriemerné alebo nadpriemerné výsledky dosahované družstvami vplyvom pôsobenia miestnych výrobných podmienok, najmä tých, ktoré nie sú dostatočne vyjadrené zaradením pôdy do príslušnej výrobnej oblasti(objektívne podmienky).

(18) Sadzby dane pre jednotlivé roľnícke družstvá sa určia tak, aby priemerná výška dane (bez zliav) robila v oblasti

zemiakárskej	3 %
repárskej	9 %
kukuričnej	7 %

príjmov podrobených dani. Pokiaľ v repárskej oblasti by podľa objektívnych podmienok prichádzala do úvahy sadzba dane vyššia ako 10 %, avšak by bol tým narušený proces rozšírenej reprodukcie, určí sa sadzba dane vo výške 10 %.

(19) Objektívnymi podmienkami sú najmä

a) zaradenie pôdy do výrobnej oblasti,

b) poloha pozemkov, ich svahovitosť a možnosť využitia mechanizácie,

c) pôda vhodná na pestovanie niektorých zvlášť rentabilných kultúr (napr. viniča, zeleniny, ovocia, semien, liečivých a aromatických rastlín),

d) investičné vybavenie družstva (prípady, kde družstvo prevzalo už pri založení vyhovujúce hospodárske budovy, zariadenie, meliorácie a pod.).

(20) Pri určení sadzby dane nemožno prihliadať na podpriemerné alebo nadpriemerné výsledky, ktoré družstvo dosahuje len v dôsledku väčšej alebo menšej stabilizácie, lepšieho či horšieho zintenzívnenia pôdohospodárskej výroby, pomeru rastlinnej a živočíšnej výroby, lepšej či horšej organizácie práce v družstve, pracovnej morálky členov družstva a pod. (subjektívne podmienky).

(21) Pri určení sadzby dane radou okresného národného výboru pre jednotlivé družstvá je rozhodujúce, či družstvo dosahuje pôsobením objektívnych podmienok podstatne nižšie alebo vyššie hrubé peňažné príjmy na 1 ha obhospodarovanej pôdy v porovnaní s priemernými hrubými príjmami všetkých družstiev toho istého okresu a tej istej výrobnej oblasti.

K § 9
Zníženie dane

(22) Družstvám, ktoré uložia do nedeliteľného fondu (na rozšírenú reprodukciu základných prostriedkov a na splátky investičných pôžičiek členom) z vlastných prostriedkov sumu

prevyšujúcu 4 % hrubých peňažných príjmov, zníži sa daň vypočítaná podľa § 8 ods. 1 až 3 zákona v oblasti

kukuričnej a repárskej	o 10 % - 30 %
zemiakárskej	o 20 % - 40 %
zemiakársko-ovosnej a horskej	o 30 % - 50 %

súm uložených do nedeliteľného fondu nad uvedenú hranicu. Do hrubých peňažných príjmov rozhodujúcich pre zistenie hranice uvedenej v prvej vete sa započítavajú príjmy, ktoré tvoria základ pre prídely družstevným fondom.

(23) O výške zľavy na dani pri zvýšenom prídele do nedeliteľného fondu v rámci uvedeného rozpätia rozhodne predbežne národný výbor pri určení predbežnej daňovej povinnosti (§ 10 ods. 2 zákona) a o výške zľavy rozhodne definitívne pri vyrubení dane po uplynutí roku, za ktorý sa daň vyrubuje; pritom prihliadne na finančnú situáciu, na investičné vybavenie a na potrebu i možnosti rozvoja družstva.

(24) Zníženie dane z dôvodu vyššieho prídelu do nedeliteľného fondu sa vypočítava takto:

Základ dane v kukuričnej oblasti	7 800 000 Kčs
Daň 7 %	546 000 Kčs
Zvýšenie dane podľa § 8 ods. 4	30 000 Kčs
Celkom daň	576 000 Kčs

Prídel nedeliteľnému fondu na rozšírenú reprodukciu a na splátky investičných pôžičiek členov je 483 000 Kčs;

hrubé peňažné príjmy, ktoré tvoria

základ pre prídely družstevným fondom, sú 6 900 000 Kčs, takže prídely predstavujú 7 % hrubých príjmov a prevyšujú určenú hranicu (4 % hrubých príjmov, t. j. 276 000 Kčs) o 207 000 Kčs;

vyrubená daň sa zníži napr. o 20 % tejto sumy, t. j. o 41 400 Kčs

takže výsledná daň je 534 600 Kčs

(25) Národný výbor môže znížiť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. a) zákona daň družstvu v pohraničnom okrese, ak dosahuje toto družstvo podpriemerné výsledky, pretože má pri nedostatočnej mechanizácii a organizácii práce malú členskú základňu alebo u neho pripadá značná výmera nečlenskej pôdy na jedného pracovníka.

(26) Zníženie dane podľa predchádzajúceho odseku treba povoľovať diferencovane s prihliadnutím na výrobné podmienky, v ktorých družstvo vykonáva pôdohospodársku výrobu. V horských a zemiakárskych oblastiach je vhodné povoľovať zľavy vyššie než v ostatných oblastiach.

Príklad na zníženie dane:

Daň sa zníži napríklad v oblasti

kukuričnej a repárskej	o 10 % - 30 %
zemiakárskej	o 20 % - 40 %
zemiakársko-ovosnej a horskej	o 30 % - 50 % vyrubenej dane.

(27) Národný výbor môže znížiť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. b) zákona daň novozaloženým družstvám a družstvám, ktoré ešte nie sú hospodársky a finančne upevnené, až o polovicu po 2 roky od ich založenia, prípadne po 2 roky nasledujúce po podstatnom rozšírení členskej a pôdnej základne družstva. Za podstatné rozšírenie členskej a pôdnej základne sa pokladá, ak družstvo zväčší výmeru obhospodarovanej pôdy v priebehu 2 rokov o viac ako polovicu, prevažne združením pôdy novými členmi družstva.

(28) Zníženie dane má zodpovedať finančnej a hospodárskej situácii družstva. Preto bude pravidelne väčšie v prvom roku po založení alebo podstatnom rozšírení družstva a menšie v druhom roku. V prvom roku možno vyrubenú daň znížiť napr. o 30 % až 50 % a v druhom roku o 10 % až 30 %. Národný výbor prihliada pri poskytnutí výšky zľavy aj na podmienky uvedené v odseku 19.

(29) Celkové zníženie dane podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona môže robiť najviac polovicu dane vyrubenej podľa § 8 ods. 1 až 3.

K § 10
Platenie dane

(30) Družstvo je povinné platiť národnému výboru

a) preddavok na daň na bežný rok podľa predbežnej ročnej povinnosti, ktorú určí družstvu národný výbor podľa celoročného výrobného plánu; o výške predbežnej ročnej povinnosti a jej rozdelení na splátky upovedomí družstvo; pri určení predbežnej daňovej povinnosti prihliadne aj na prípadné zníženie dane podľa odsekov 22 až 29;

b) rozdiel medzi vyšším predpisom dane podľa platobného výmeru a sumou, ktorú si družstvo samo vypočítalo (§ 10 ods. 3 zákona), prípadne preddavkove zaplatilo (§ 10 ods. 1 zákona); tento rozdiel je splatný do 15 dní po doručení platobného výmeru, prípadne dodatočného predpisu dane.

(31) Rozdiel medzi nižším predpisom dane podľa platobného výmeru a skutočne zaplatenými preddavkami (§ 10 ods. 1 zákona) sa započíta na preddavky na daň na bežný rok.

(32) Pre určenie predbežnej daňovej povinnosti je družstvo povinné predložiť národnému výboru celoročný výrobný a finančný plán na bežný rok, prípadne výpis z neho najneskoršie do lehoty určenej Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva pre jeho vypracovanie.

(33) Národný výbor môže na žiadosť primerane znížiť predbežnú daňovú povinnosť, ak sa v priebehu roku ukáže, že družstvo nedosiahne plánované hrubé príjmy.

K § 11
Vyrubenie a platenie dane u ostatných daňovníkov

(34) Pôdohospodárskou výrobou u ostatných daňovníkov sa rozumie obrábanie pozemkov venovaných poľnohospodárstvu, lesníctvu a rybnikárstvu a patrí k nej základná poľnohospodárska činnosť, t. j. rastlinná a živočíšna výroba a ďalej príležitostná činnosť a vedľajšia výroba, pokiaľ súvisí so základnou poľnohospodárskou činnosťou.

(35) K rastlinnej výrobe popri pestovaní bežných hospodárskych plodín (zrnoviny, okopaniny, olejniny, krmoviny) patrí ďalej najmä pestovanie zvláštnych plodín (chmeľ, vinič, tabak, paprika, zelenina, jahody, ovocie), liečivých a aromatických rastlín, semien každého druhu, ťažba dreva, rezanie trstiny. K živočíšnej výrobe patrí popri chove bežných hospodárskych zvierat aj chov včiel, kožušinových zvierat, rýb a pod.

(36) K pôdohospodárskej výrobe patrí ďalej príležitostná činnosť a vedľajšia výroba, pokiaľ úzko súvisí so základnou poľnohospodárskou činnosťou a nevykonáva sa po živnostensky.

Príležitostnou činnosťou sa rozumie taká činnosť, pri ktorej sa využívajú výrobné prostriedky slúžiace základnej poľnohospodárskej činnosti spravidla v čase, keď nie sú plne využité pre poľnohospodársku výrobu, napr. povozníctvo, približovanie dreva, oranie za mzdu, mlátenie obilia, rezanie dreva.

Vedľajšou výrobou sa rozumie činnosť, ktorá je buď pokračovaním základnej poľnohospodárskej činnosti, pokiaľ sa obmedzuje na spracovanie výrobkov vlastného hospodárstva (výroba masla, tvarohu, muštu, vína a pod.), alebo ktorá je príležitostnou výrobou vykonávanou bez cudzích pracovných síl, napr. domácka výroba dreveného náradia, košikárskych výrobkov.

(37) Za príležitostné a vedľajšie možno pokladať uvedené činnosti, len ak sa vykonáva základná poľnohospodárska výroba ako hlavná činnosť a príjmy z príležitostnej činnosti a vedľajšej výroby tvoria len doplnok príjmov zo základnej výroby.

(38) Ak sa vykonáva príležitostná činnosť alebo vedľajšia výroba po živnostensky, v samostatných zvlášť na ten účel zriadených prevádzkárňach alebo ak sa neobmedzuje na spracovanie výrobkov vlastného hospodárstva, prípadne ak sa vykonáva v takom rozsahu, ktorý prekračuje rámec príležitostnej a vedľajšej činnosti, podliehajú príjmy z takýchto činností dani z príjmov obyvateľstva.

K § 12 a 13
Príjem podrobený dani

(39) Priemerné normy výnosnosti platia pre pozemky, na ktorých sa vykonáva základná poľnohospodárska výroba, s výnimkou pozemkov venovaných pestovaniu zvláštnych kultúr.

(40) Zmeny v zaradení obcí, ku ktorým dôjde v priebehu roku, platia pre vyrubenie dane v nasledujúcom roku.

(41) Do celkovej výmery rozhodujúcej pre vyrubenie dane sa započítavajú všetky pozemky, ktoré sú spôsobilé na pôdohospodárske obrábanie bez ohľadu na to, či je pozemok skutočne obrábaný.

(42) Pozemky venované lesnému hospodárstvu sa započítavajú do celkovej výmery rozhodujúcej pre výpočet príjmu podrobeného dani jednou desatinou, pozemky venované rybnikárstvu troma desatinami a pasienky, pokiaľ podľa predpisov o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu nebola uložená ich premena na ornú pôdu, dvoma desatinami skutočnej výmery.

(43) Pozemky venované ťažbe piesku, štrku, kopaniu hliny, lámaniu kameňa, zastavaná plocha a nádvoria, cesty, poľné cesty a neplodná pôda sa nezapočítavajú do výmery pozemkov rozhodujúcich pre výpočet príjmu podrobeného dani podľa priemerných noriem výnosnosti. Rovnako sa posudzujú močiare, jazerá a rybníky, pokiaľ ich daňovník hospodársky nevyužíva a nedávajú mu úžitok z rybolovu, rezania trstiny, ťažby rašeliny a pod.

(44) Pre určenie príjmu podrobeného dani je rozhodujúca celková výmera pozemkov podľa stavu k 1. januáru roku, na ktorý sa daň vyrubuje. Na zmeny, ktoré nastanú v priebehu roku vo výmere obhospodarovaných pozemkov, sa pri vyrubení dane na tento rok neprihliada.

(45) Pre zistenie, ktorá z určených priemerných noriem výnosnosti sa použije v danom prípade pre výpočet príjmu podrobeného dani, je rozhodujúca výrobná oblasť, v ktorej ležia pozemky (ich najväčšia časť) slúžiaca pôdohospodárskej výrobe.

(46) Príjmy z príležitostnej činnosti a vedľajšej výroby sa zdania tak, že sa príjmy podrobené dani vypočítané podľa priemerných noriem výnosnosti zvýšia podľa § 14 zákona.

Zdaňovanie podľa skutočných príjmov

(47) Za zvláštne kultúry (plodiny) sa pokladajú: chmeľ, vinič, tabak, koreninová paprika, zelenina, jahody, ovocie, liečivé a aromatické rastliny, semená každého druhu a kvetiny.

(48) Za špecializovanú živočíšnu výrobu sa pokladá chov včiel, kožušinových zvierat a laboratórnych zvierat.

(49) Príjmom podrobeným dani z pozemkov venovaných pestovaniu kultúr uvedených v odseku 47 a zo živočíšnej výroby uvedenej v odseku 48 sú skutočne dosiahnuté príjmy z akéhokoľvek predaja (peňažné príjmy) a hodnota výrobkov spotrebovaných daňovníkom a príslušníkmi jeho domácnosti alebo určených na ich vlastnú spotrebu (naturálne príjmy) po odpočítaní výdavkov vynaložených na ich dosiahnutie.

(50) Výdavky vynaložené na dosiahnutie príjmov z pestovania viniča sa odpočítavajú paušálnou sumou vo výške 40 % a z pestovania ostatných zvláštnych kultúr paušálnou sumou 30 % skutočne dosiahnutých príjmov (peňažných i naturálnych), pri špecializovanej živočíšnej výrobe sumami, ktoré daňovník skutočne vynaložil; pri živočíšnej výrobe je daňovník povinný výdavky preukázať.

(51) Pre ocenenie naturálnych príjmov sú rozhodujúce nákupné ceny platné v roku, ktorý predchádza roku, na ktorý sa daň vyrubuje. Ak sú určené rámcové ceny, platí najnižšia rámcová cena.

(52) Pre určenie príjmu podrobeného dani z pestovania zvláštnych kultúr alebo zo špecializovanej živočíšnej výroby sú rozhodujúce celkové príjmy a náklady vynaložené na ich dosiahnutie v roku, ktorý predchádza roku, na ktorý sa daň vyrubuje.

Daňový základ

(53) Úhrn príjmov podrobených dani vypočítaných podľa priemerných noriem výnosnosti a príjmov podrobených dani zo zvláštnych kultúr alebo zo špecializovanej živočíšnej výroby tvorí daňový základ, ktorý sa zaokrúhľuje nahor na sumu deliteľnú stom.

(54) Ak je základ dane podľa odseku 53 menej ako 400 Kčs, nie je daňovník povinný podávať zoznanie.

(55) Ak vykonáva daňovník základnú poľnohospodársku výrobu na výmere menšej ako 1 000 m^2 alebo ak pestuje aj zvláštne kultúry (plodiny) na výmere menšej ako 500 m^2, predpokladá sa, že základ dane je menej ako 400 Kčs. Dani nepodliehajú tiež príjmy z pôdohospodárskej výroby vykonávanej v domových záhradách, ktoré sú podrobené domovej dani spolu s budovami.

K § 14

(56) Mimoriadnymi príjmami, pre ktoré možno zvýšiť príjem podrobený dani vypočítaný podľa priemerných noriem výnosnosti až o 100 %, sa rozumejú najmä príjmy:

a) z vykonávania príležitostnej činnosti a vedľajšej výroby, pokiaľ súvisí so základnou poľnohospodárskou výrobou (§ 11 zákona a odsek 37 tejto vyhlášky),

b) z pestovania niektorých plodín alebo chovu niektorých hospodárskych zvierat s výnimkou zvláštnych kultúr a špecializovanej živočíšnej výroby, uvedených v odsekoch 47 a 48 tejto vyhlášky, pri ktorých sa dosahujú podstatne vyššie príjmy, ako predpokladajú priemerné normy výnosnosti (napr. pestovanie raných zemiakov, mimoriadne intenzívna živočíšna výroba).

(57) Pre zvýšenie príjmu podrobeného dani sú rozhodujúce mimoriadne príjmy dosiahnuté v roku, ktorý predchádza roku, na ktorý sa daň vyrubuje.

(58) Príjem podrobený dani vypočítaný podľa priemerných noriem výnosnosti sa môže znížiť, najmä ak vykonáva daňovník pôdohospodárske hospodárstvo vo zvlášť nepriaznivých prírodných a výrobných podmienkach, ktoré nemôžu byť vyjadrené v priemerných normách výnosnosti a ak je roľník odkázaný svojou výživou, prípadne výživou svojej rodiny, výhradne alebo prevažne na príjmy z pôdohospodárskeho hospodárstva a v dôsledku miestnych pomerov nemôže získať doplnkový príjem z vedľajšej činnosti. Pri znížení príjmu podrobeného dani treba prihliadnuť okrem toho aj na vek a pracovnú schopnosť daňovníka.

K § 15
Sadzba dane

(59) Pre zvýšenie dane podľa § 15 ods. 2 zákona sú rozhodujúce najmä príjmy z pracovného pomeru, zo súkromnej zárobkovej činnosti, dôchodky a pod. dosiahnuté v roku, ktorý predchádza roku, na ktorý sa daň vyrubuje. Na príjmy z krátkodobých pracovných pomerov (napr. kampaňové práce v cukrovaroch a liehovaroch a pod.) a na príjmy z brigádnických výpomocí na zvládnutie nárazových prác (poľnohospodárske brigády, brigády na odstránenie dôsledkov lesných pohrôm a pod.) sa neprihliada, pokiaľ takáto činnosť netrvá viac ako 4 mesiace v kalendárnom roku. U dôchodcov, ktorí vykonávajú pôdohospodárske hospodárstvo, prihliadne národný výbor na výšku dôchodku a na sociálne pomery dôchodcu, a ak neprevyšuje dôchodok primeranú sumu, napr. 800 Kčs mesačne, môže národný výbor upustiť od zvýšenia dane.

(60) O miere zvýšenia podľa § 15 ods. 2 rozhodne národný výbor s prihliadnutím na miestne podmienky a sociálne a rodinné pomery daňovníka a v odôvodnených prípadoch zvýši daň i o sumu nižšiu ako 100 Kčs. Takýmito podmienkami a pomermi sú najmä potreba zabezpečenia pôdohospodárskej výroby v mieste, počet maloletých detí odkázaných výživou na daňovníka alebo jeho manželku (manžela), vek a znížená pracovná schopnosť daňovníka v dôsledku jeho staroby alebo choroby a pod.

(61) Pre zvýšenie dane podľa § 15 ods. 3 zákona sa neprihliada na množstvo vína alebo vinného hrozna použitého pre vlastnú spotrebu pestovateľa a spotrebu príslušníkov jeho domácnosti, pokiaľ neprevyšuje najviac buď 300 litrov vína alebo 400 kg vinného hrozna. Miestny národný výbor určí v tomto rozmedzí u každého daňovníka primerané množstvo vína alebo hrozna pre vlastnú spotrebu s prihliadnutím na počet rodinných príslušníkov trvale pracujúcich v pôdohospodárstve. Zvýšenie dane u daňovníkov, ktorí pestujú vinič na výmere väčšej ako 5 árov a u ktorých možno spoľahlivo zistiť a kontrolovať výrobu i stav zásob vína, vypočíta sa zvýšenie podľa množstva vína ponechaného pre vlastnú spotrebu nad určené množstvo a nedodaného do centrálnych fondov. V prípadoch, v ktorých nemožno zvýšenie dane vypočítať uvedeným spôsobom, zvýšenie sa vypočíta podľa množstva vinného hrozna tak, že od celkovej úrody hrozna sa odpočíta množstvo dodané nákupným podnikom a množstvo určené pre vlastnú spotrebu a zvyšok je podkladom pre výpočet zvýšenia. Aby sa zabezpečili spoľahlivé podklady pre výpočet zvýšenia dane podľa množstva vinného hrozna, vykoná národný výbor u každého pestovateľa viniča každoročne odhad úrody hrozna.

(62) Mieru zvýšenia dane podľa § 15 ods. 3 v rámci daného rozpätia o 5 Kčs až 7 Kčs za 1 liter vína alebo o 3,50 Kčs až 5 Kčs za 1 kg hrozna určí národný výbor s prihliadnutím na miestne podmienky, najmä na rozsah pestovania viniča, na množstvo hrozna alebo vína dodaného nákupným podnikom, na množstvo vína použitého pre vlastnú spotrebu a pod.

(63) Ak dôjde súčasne ku zvýšeniu dane podľa § 15 ods. 2 a 3 zákona, neprihliada sa pri výpočte zvýšenia podľa § 15 ods. 2 na zvýšenie podľa § 15 ods. 3.

(64) Zvýšenie dane podľa § 15 ods. 3 zákona sa určí takto:

Príjmy z vykonávania bežnej poľnohospodárskej výroby vypočítané podľa priemerných noriem výnosnosti sú	4000 Kčs
Vinič sa pestuje na 15 ároch, z ktorých celková úroda hrozna je 8 q. Z toho bolo dodané výkupnému podniku 2 q hrozna za	1400 Kčs
Zvyšok (6 q) si ponechal daňovník pre vlastnú spotrebu, takže do základu dane sa započíta (ocenené v nákupných cenách - porov. odsek 51 vyhlášky) suma	4200 Kčs
Základ dane celkom	9600 Kčs
Daň je	640 Kčs
Pre zvýšenie podľa § 15 ods. 3 zákona sa prihliada len na množstvo hrozna ponechaného pre vlastnú spotrebu, pokiaľ prevyšuje napríklad 4 q, takže pre zvýšenie prichádza do úvahy 2 q hrozna a pri zvýšení 4 Kčs za 1 kg je zvýšenie celkom	800 Kčs
Daň po zvýšení je celkom	1440 Kčs

Obdobným spôsobom sa postupuje, ak sa vypočítava zvýšenie dane podľa množstva skutočne predaného a spotrebovaného vína.

K § 16
Zvýšenie a zníženie dane

(65) Pre zvýšenie alebo zníženie dane sú rozhodujúce pomery podľa stavu k 1. januáru roku, na ktorý sa daň vyrubuje. Na zmeny, ktoré nastanú v priebehu tohto roku, sa neprihliada.

(66) Zníženie dane sa poskytne daňovníkom, ktorí majú maloleté deti (vnukov, pastorkov, chovancov), ak žijú tieto deti s daňovníkom v spoločnej domácnosti. Pre zníženie dane nie je rozhodujúce, či majú deti vlastné príjmy alebo nie.

(67) Prechodný pobyt detí mimo spoločnej domácnosti, napr. z dôvodu liečenia, učenia, štúdií, nie je na závadu tomu, aby i v tomto prípade bolo dieťa zahrnuté do počtu detí rozhodujúceho pre zníženie dane.

(68) Pre zníženie dane možno prihliadnuť na to isté dieťa len raz, t. j. buď len u jedného daňovníka, alebo ak daňovník podlieha niekoľkým daniam, len pri jednej dani. Ak podlieha daňovník niekoľkým daniam a medzi nimi je aj daň zo mzdy, poskytne sa zníženie na deti vždy len pri dani zo mzdy.

(69) Ak vykonáva pôdohospodársku výrobu na spoločný účet viac osôb, ktorým sa daň vyrubí spoločne, pokladajú sa i pre zvýšenie a zníženie dane podľa § 16 zákona za jeden celok. Ak vykonáva pôdohospodársku výrobu na spoločný účet niekoľko daňovníkov, ktorí sa starajú o výživu maloletých detí, je pre zníženie dane rozhodujúci počet všetkých týchto maloletých detí.

(70) Zvýšenie i zníženie dane podľa § 16 sa počíta vždy z dane podľa § 15 ods. 1 zákona.

K § 17
Daneprosté minimum

(71) Ak vykonáva pôdohospodársku výrobu viac osôb na spoločný účet, platí ustanovenie § 17 zákona len vtedy, ak sú všetky tieto osoby svojou výživou a výživou svojich rodín výhradne odkázané na príjmy z pôdohospodárskej výroby.

K § 18

(72) Ak vstúpi daňovník do družstva pred 31. marcom bežného roku, nepredpíše sa mu daň na tento rok, prípadne predpísaná daň sa celá odpíše. Ak vstúpi do družstva v čase od 1. apríla do 31. júla, odpíše sa mu druhá až štvrtá splátka, t. j. 80 % vyrubenej dane. Ak vstúpi do družstva v čase od 1. augusta do 30. septembra, odpíše sa mu tretia a štvrtá splátka, t. j. 50 % vyrubenej dane. Ak vstúpi do družstva v čase od 1. októbra do 30. novembra, odpíše sa mu štvrtá splátka, t. j. 30 % vyrubenej dane. Ak vstúpi do družstva po 30. novembri, je daňovník povinný zaplatiť celú vyrubenú daň na tento rok.

(73) Ak povolí družstvo novovstúpivšiemu členovi, aby do konca roku ešte realizoval príjmy z pôdohospodárskej výroby na svoj vlastný účet, a nie na účet družstva, je povinný zaplatiť daň za celý rok.

(74) Odpis splátok podľa odseku 72 vykoná národný výbor z moci úradnej na základe oznámenia (§ 21 zákona).

K § 19

Platenie dane

(75) Dodatočne vyrubená daň je splatná do 15 dní po doručení dodatočného platobného výmeru.

Oddiel III
Spoločné ustanovenia

K § 22

Upovedomenie o predpise dane

(76) Určenie predbežnej povinnosti alebo vyrubenie dane oznámi národný výbor družstvu platobným výmerom, ktorý musí obsahovať výpočet daňového základu, výslednú daň a poučenie o odvolaní.

(77) Hromadný predpisný zoznam vyloží národný výbor na verejné nahliadnutie po dobu 30 dní.

(78) Začiatok a čas vyloženia zoznamu vyhlási národný výbor vyhláškou na obecnej tabuli alebo iným spôsobom v mieste obvyklým a poznačí na zozname.

(79) V prípadoch, v ktorých dôjde u daňovníka v priebehu roku ku zmene vo výške jeho daňovej povinnosti (§ 18 zákona a odsek 72 tejto vyhlášky), oznámi národný výbor novoupravenú výšku daňovej povinnosti daňovníkovi osobitným platobným výmerom.

K § 28

(80) Pre konanie vo veciach tejto dane platia predpisy vyhlášky č. 16/1962 Zb. o konaní vo veciach daní a poplatkov.

(81) Začínajúc rokom 1963 sa zrušuje vyhláška č. 163/1959 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vykonáva zákon č. 50/1959 Zb. o pôdohospodárskej dani.

Účinnosť

(82) Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia a platí pre pôdohospodársku daň začínajúc rokom 1963.

Prvý námestník ministra:

Dvořák v. r.

l) Vyhláška ministerstiev pôdohospodárstva a vnútra č. 7/1955 Ú.l. (Ú.v.) o poľovných zbraniach.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.